DZIENNIK URZĘDOWY MINISTERSTWA FINANSÓW

Warszawa, 9 marca 1956 | Nr 5 /1 gr/ | Poz. 9

TREŚĆ:

9.

OKÓLNIK Nr ZPO 2/2/56

z dnia 1 marca 1956 r.

w sprawie ulg w podatku gruntowym oraz zwolnienia od obowiązku wykonywania świadczeń w naturze na niektóre cele publiczne członków rodziny żołnierzy zasadniczej służby wojskowej.

I. **Postanowienia ogólne**

Zakres osób, które mogą korzystać z ulg w podatku gruntowym oraz ze zwolnienia od obowiązku wykonywania świadczeń w naturze na niektóre cele publiczne z powodu pełnienia przez żołnierzy zasadniczej służby wojskowej, jako też wysokość i zasady udzielania tych ulg i zwolnień normują przepisy:

1) dekretu z dnia 6 września 1951 r. o szczególnych uprawnieniach i ulgach dla żołnierzy zasadniczej służby wojskowej i ich rodzin (Dz. U. z 1954 r. Nr 55, poz. 277),
2) §§ 6 i 9 rozporządzenia Rady Ministrów z dnia 8 czerwca 1955 r. w sprawie obniżek i ulg w podatku gruntowym (Dz. U. z 1955 r. Nr 23, poz. 145) oraz
3) §§ 3—7 rozporządzenia Rady Ministrów z dnia 20 lutego 1952 r. w sprawie ulg dla członków rodzin żołnierzy kadrowej służby wojskowej w podatku gruntowym oraz w wykonywaniu świadczeń w naturze na niektóre cele publiczne (Dz. U. z 1952 r. Nr 11, poz. 70 i z 1953 r. Nr 49, poz. 240).

II. **Ulgi w podatku gruntowym**

1. Ulgi w podatku gruntowym przysługują **członkom rodziny żołnierza** tj. żonie, dzieciom — także dzieciom przysposobionym i pasierbom oraz rodzicom żołnierza, jeżeli osoby te:
   a) bądź prowadzą jego gospodarstwo rolne w okresie pełnienia przez żołnierza zasadniczej służby wojskowej, a w chwili powołania żołnierza do służby pozostawały z nim we wspólnym gospodarstwie domowym i w przeważającej mierze były na jego utrzymaniu,
   b) bądź prowadzą swoje gospodarstwo rolne (a nie gospodarstwo żołnierza), a prowadzenie tego gospodarstwa i utrzymanie rodziny zależne było w przeważającej mierze od pracy żołnierza.

Rodzice żołnierza mogą korzystać z ulg w podatku gruntowym tylko pod warunkiem **że są niezdolni do pracy zarobkowej lub przekroczyli wiek: ojciec—60, a matka—50 rok życia.**

Jeżeli żyją oboje rodzice przyjmuje się, że prowadzącym gospodarstwo rolne jest ojciec żołnierza. W tym wypadku przyznanie ulgi w podatku gruntowym uzależnione jest od tego, czy ojcu przysługuje ulga, czy nie, bez względu na warunki do przyznania ulgi przysługujące matce żołnierza.

Jeżeli żyje tylko matka i jest wdową, wówczas przyjmuje się, że prowadzącym gospodarstwo rolne jest matka żołnierza, chociażby w gospodarstwie był dorosły syn lub córka. Ulgę przyznaje się wówczas, gdy matka jest niezdolna do pracy lub gdy przekroczyła 50 rok życia.

2. **Z ulg korzystają również wyżej wymienieni członkowie rodziny żołnierza,** jeżeli gospodarują na gruntach państwowych lub na gruntach przydzielonych im lub żołnierzowi do zagospodarowania w trybie dekretu z dnia 9 lutego 1953 r. o całkowitym zagospodarowaniu użytków rolnych (Dz. U. z 1953 r. Nr 11, poz. 40).

3. **Z ulg w podatku gruntowym nie korzystają** zatem inni wyżej nie wymienieni członkowie rodziny żołnierza, jak np. żołnierza dziadek, babka, teść, teściowa, brat, siostra itd.

Ulgę w podatku gruntowym tym osobom może przyznać Minister Obrony Narodowej w porozumieniu z Ministrem Finansów **na indywidualne ich podanie** jeżeli zachodzą warunki, określone w art. 2 ust. 2 dekretu o szczególnych uprawnieniach i ulgach dla żołnierzy zasadniczej służby wojskowej i ich rodzin, a więc jeżeli członkowie ci w chwili powołania żołnierza do służby pozostawali z nim we wspólnym gospodarstwie domowym, byli na wyłącznym utrzymaniu żołnierza i są niezdolni do pracy zarobkowej.

Podania tych osób o przyznanie im ulgi w podatku gruntowym prezydia gromadzkich rad narodowych (miejskich rad narodowych lub rad narodowych osiedli) po uprzednim zaopiniowaniu powinny kierować do Ministerstwa Obrony Narodowej.

4. **Pojęcie przeważającej miary** należy rozumieć w ten sposób, że zachodzi ona wówczas, gdy w gospodarstwie rolnym pracował głównie żołnierz, a inne osoby pomagały mu w pracy i w zasadzie dorywczo, np. gdy gospodarstwo prowadził ojciec przy pomocy syna stale zatrudnionego w gospodarstwie przed powołaniem go do służby wojskowej. W tym wypadku z reguły należy przyjąć, że utrzymanie rodziny zależne było od pracy żołnierza, chyba, że ojciec lub inny członek rodziny prowadzący gospodarstwo czerpie dochody z wynagrodzenia za pracę, z handlu, z przemysłu lub rzemiosła wykonywanego przy użyciu obcych sił najemnych i wskutek tego podlega obowiązkowi nabycia karty rejestracyjnej jako podatnik podatku obrotowego, gdyż wtedy utrzymanie rodziny nie zależy w głównej mierze od pracy żołnierza.

Dane te powinny być stwierdzone zaświadczeniem prezydium gromadzkiej rady narodowej (miejskiej lub dzielnicowej rady narodowej lub rady narodowej osiedla).

5. **Wysokość ulg w podatku gruntowym zależna jest:**
1) od podstawy opodatkowania ustalonej dla celów wymiaru podatku gruntowego za rok przyznania ulgi,
2) od liczby zdolnych do pracy krewnych i powinowatych żołnierza jaka jest w gospodarstwie rolnym w roku przyznania ulgi,
3) od okresu trwania zasadniczej służby wojskowej i od odbywania tej służby w roku przyznania ulgi.

Najwyższa ulga, jaka może być przyznana za dany rok podatkowy dla jednego podatnika, nie może przekroczyć kwoty 1750 zł.

6. **Za krewnych i powinowatych żołnierza zdolnych do pracy**, uważa się jego rodziców (matkę, ojca,) teścia, teściową, rodzeństwo (braci, siostry), małżonków rodzeństwa żołnierza lub małżonków rodziców jego żony (szwagrów, szwagierki, bratowe), żonę żołnierza i jego dzieci a także dzieci przysposobione i pasierbów, jeżeli krewni ci i powinowaci są w wieku: mężczyźni od 18 do 60 lat, kobiety w wieku od 18 do 50 lat.

Do krewnych tych i powinowatych nie wlicza się jednak kobiety prowadzącej gospodarstwo domowe rodziny żołnierza oraz osób, które na podstawie orzeczenia lekarskiego uznane zostały za trwale niezdolne do pracy, np. z powodu długotrwałej i nieuleczalnej choroby, kalectwa, ułomności itp.

Do przyznania ulgi w podatku gruntowym nie stoi zatem na przeszkodzie zatrudnienie w gospodarstwie rolnym stałych lub sezonowych robotników rolnych, jeżeli osoby te nie są krewnymi lub powinowatymi żołnierza (np. zatrudnienie w gospodarstwie sąsiada, który zaorał lub dokonał żniw za zapłatą albo osoby przyjętej na stałe do pomocy w gospodarstwie).

7. Ulgę stosuje się na podstawie zaświadczenia dowódcy jednostki wojskowej, stwierdzającego odbywanie przez żołnierza zasadniczej służby wojskowej i datę, od której służba trwa. Wzór tego zaświadczenia ustalił Minister Obrony Narodowej w zarządzeniu Nr 55/MON z dnia 21 września 1955 r.

Jeżeli podatnik przedłoży zaświadczenie, w którym nie jest podana data rozpoczęcia przez żołnierza służby wojskowej, organ finansowy powinien takie zaświadczenie zwrócić stronie celem uzupełnienia przez dowódcę jednostki wojskowej wspomnianą datą. Po wykorzystaniu zaświadczeń, tj. odnotowaniu w aktach wymiarowych numeru jednostki wojskowej, numeru i daty zaświadczenia oraz czasokresu odbywania przez żołnierza zasadniczej służby wojskowej, zaświadczenie należy zwracać podatnikom.

Przy ubieganiu się o ulgę **z tytułu niezdolności do pracy zarobkowej** członka rodziny żołnierza, oprócz zaświadczenia dowódcy jednostki wojskowej, o którym mowa wyżej konieczne jest przedłożenie przez zainteresowanego zaświadczenia właściwego prezydium rady narodowej według wzoru Nr 2, o którym mowa w zarządzeniu Ministra Spraw Wewnętrznych z dnia 16 stycznia 1956 r. Nr W.III.178/9/56 w sprawie zasad określania całkowitej lub częściowej niezdolności do pracy

członków rodzin żołnierzy, podanym do wiadomości organom finansowym pismem Ministerstwa Finansów z dnia 3 stycznia 1956 r. Nr ZPO. 1249/2/Ł/56.

8. **Wysokość ulg ilustruje poniższa tablica:**

Podstawa opodatkowania gospodarstwa rolnego, ustalona dla celów wymiaru podatku gruntowego za rok przyznania ulgi.	Wysokość ulgi w podatku gruntowym — jeżeli w roku przyznania ulgi w gospodarstwie rolnym oprócz członka rodziny, prowadzącego gospodarstwo rolne: nie ma krewnego lub powinowatego	jest najwyżej jeden krewny lub powinowaty zdolny do pracy
do 14.550 zł	50% nie więcej jednak niż 1.750 zł	30% nie więcej jednak niż 1.750 zł
ponad 14.550 zł do 27.850 zł	30% „ „	20% „ „
ponad 27.850 zł	20% „ „	10% „ „

Ulga nie przysługuje, jeżeli w roku jej przyznania, w gospodarstwie — oprócz członka rodziny prowadzącego gospodarstwo domowe — jest dwóch lub więcej zdolnych do pracy krewnych lub powinowatych.

Ulgi stosuje się za ten rok, w którym żołnierz odbywa zasadniczą służbę wojskową, jeżeli służba ta trwa co najmniej 9 miesięcy od chwili powołania do niej.

Ulgi więc w danym roku mogą być przyznane dopiero wówczas, jeżeli z zaświadczenia dowódcy jednostki wojskowej wynika, że żołnierz pełni służbę wojskową co najmniej 9 miesięcy.

Przykłady

I. Ojciec żołnierza w wieku ponad 60 lat prowadzi gospodarstwo rolne przy pomocy zdolnej do pracy żony w wieku 45 lat. Syn, od którego pracy w przeważającej mierze zależne było prowadzenie gospodarstwa i utrzymanie rodziny, pełni od 10 miesięcy zasadniczą służbę wojskową. Podstawa opodatkowania gospodarstwa rolnego ustalona dla celów wymiaru podatku gruntowego za rok 1955 wynosi 13.200 zł, podatek według skali Nr 1 stanowiącej załącznik Nr 3 do rozporządzenia Rady Ministrów z dnia 8 czerwca 1955 r. w sprawie zaliczenia poszczególnych powiatów do jednego z okręgów gospodarczych, ustalenia norm przeciętnego przychodu szacunkowego z hektara gruntów oraz stawek podatku gruntowego dla celów wymiaru podatku gruntowego za rok 1955 (Dz. U. Nr 23, poz. 144) wynosi 3.756 zł.

Ponieważ matki jako kobiety prowadzącej gospodarstwo domowe nie wlicza się do krewnych zdolnych do pracy, przez to ojciec żołnierza korzysta z ulgi w podatku gruntowym za rok 1955 w kwocie najwyższej dopuszczalnej, tj. w kwocie 1750 zł $\left(\frac{3756 \times 50}{100} = 1878 \text{ zł}\right.$, co przekracza najwyższą dopuszczalną kwotę 1750 zł).

II. Ojciec żołnierza w wieku ponad 60 lat prowadzi gospodarstwo rolne przy pomocy zdolnych do pracy: żony w wieku 45 lat i córki w wieku 20 lat.

Ponieważ w gospodarstwie rolnym pracuje córka, a więc jeden krewny żołnierza zdolny do pracy, przeto ulga w podatku gruntowym za 1955 r. wynosi 30% wymiaru tj. kwotę

$$1126{,}80 \text{ zł} \left(\frac{3756 \times 30}{100} = 1126{,}80 \text{ zł}\right).$$

III. Ojciec żołnierza w wieku ponad 60 lat prowadzi gospodarstwo rolne przy pomocy zdolnych do pracy: żony w wieku 45 lat oraz syna w wieku 24 lata i córki w wieku 21 lat.

Ponieważ w gospodarstwie rolnym pracuje nie będący w wojsku syn i córka, przeto ulga w podatku gruntowym nie należy się wcale.

IV. Matka wdowa w wieku ponad 50 lat prowadzi gospodarstwo rolne przy pomocy zdolnych do pracy: syna w wieku 24 lata i córki w wieku 21 lat.

Ponieważ córki, jako prowadzącej gospodarstwo domowe członka rodziny żołnierza nie wlicza się do krewnych zdolnych do pracy, przeto ulga w podatku gruntowym za 1955 r. wynosi 30% wymiaru tj. kwotę 1.126,80 zł, gdyż w gospodarstwie jest tylko jeden krewny żołnierza zdolny do pracy, a mianowicie brat w wieku 24 lata.

9. **Ulgi przy poborze zaliczki na podatek gruntowy** przyznaje się w ten sposób, że zaliczkę obniża się o taki procent, w jakim przysługuje ulga przy podstawie opodatkowania ustalonej za rok ubiegły, nie więcej jednak niż o połowę kwoty jaka może być przyznana tytułem całej ulgi 1.750 zł : 2 = 875 zł. Wysokość ulgi za dany rok określa się ostatecznie przy wymiarze podatku gruntowego za rok przyznania ulgi.

10. **Ulgi przy rocznym wymiarze podatku gruntowego** oblicza się w procencie odpowiadającym przychodowości gospodarstwa przy zastosowaniu warunków, określonych w tablicy zamieszczonej w pkt 8 niniejszego okólnika.

11. **Jeżeli gospodarstwu poza ulgą dla członków rodziny żołnierza w podatku gruntowym przysługują również inne ulgi przewidziane w przepisach o podatku gruntowym** (np. ulgi z tytułu posiadania na utrzymaniu dzieci, ulgi dla członków zrzeszenia uprawy ziemi), wówczas wysokość ulgi dla członków rodziny żołnierza oblicza się od kwoty wymiaru podatku brutto, tj. przed zastosowaniem innych ulg przewidzianych w przepisach dekretu o podatku gruntowym. Na obszarze jednak, na którym przysługuje obniżka podatku o 10% (powiaty na Ziemiach Odzyskanych i niektóre inne) — ulgę żołnierską oblicza się od podatku po zastosowaniu tej obniżki.

12. **Ulga dla członków rodzin żołnierzy przysługuje** także i za ten rok podatkowy, w którym żołnierz został zwolniony z zasadniczej służby wojskowej trwającej nieprzerwanie co najmniej 9 miesięcy, licząc od dnia powołania, chociażby zwolnienie to nastąpiło na początku roku podatkowego.

13. **Pojęcie zasadniczej służby wojskowej** określają przepisy art. art. 42, 46 i 48 ustawy z dnia 4 lutego 1950 r. o powszechnym obowiązku wojskowym (Dz. U. z 1950 r. Nr 6 poz. 46, z 1951 r. Nr 22, poz. 172 i z 1955 r. Nr 32, poz. 189) oraz art. 1 ust. 2 dekretu o szczególnych uprawnieniach i ulgach dla żołnierzy zasadniczej służby wojskowej i ich rodzin.

Za zasadniczą służbę wojskową wymienione przepisy uważają:

1) kadrową służbę wojskową, 2) terytorialną służbę wojskową, 3) zastępczą służbę wojskową, 4) oraz służbę wojskową uczniów szkół oficerskich oraz słuchaczy akademii wojskowych nie będących oficerami lub podoficerami. Stąd wynika, że z ulg nie korzystają członkowie rodziny żołnierza, który odbywa inną służbę wojskową, jak np. wojskową służbę zawodową lub ćwiczenia wojskowe.

III. **Zwolnienie od obowiązku wykonywania świadczeń w naturze na niektóre cele publiczne.**

14. **Korzystającemu z ulgi w podatku gruntowym członkowi rodziny prowadzącemu gospodarstwo rolne żołnierza zasadniczej służby wojskowej lub gospodarstwo własne, jeżeli prowadzenie tego gospodarstwa i utrzymanie rodziny zależne było w przeważającej mierze od pracy żołnierza, przysługuje również całkowite zwolnienie od obowiązku świadczeń w naturze na niektóre cele publiczne za ten rok, w którym przyznano mu ulgę w podatku gruntowym.**

IV. **Postanowienia końcowe**

15. **Tracą moc:**

1) okólnik z dnia 7 lipca 1952 r. w sprawie ulg dla członków rodzin żołnierzy kadrowej służby wojskowej w podatku gruntowym oraz w wykonywaniu świadczeń w naturze na niektóre cele publiczne Nr PW 5097/2/52 (Dz. Urz. Min. Fin. Nr 12/9 gm/ poz. 38).
2) pismo okólne z dnia 12 grudnia 1953 r. Nr PW 5339/2/53 w sprawie ulg w podatku gruntowym i w wykonywaniu świadczeń w naturze dla członków rodzin żołnierzy kadrowej służby wojskowej.

16. Niniejszy okólnik stosuje się poczynając od roku podatkowego 1955.

Dyrektor Zarządu J. Gabjan

Redakcja i Administracja Dziennika Urzędowego Ministerstwa Finansów, Warszawa, ul. Świętokrzyska 10-12

Prenumerata wynosi: **rocznie — zł 40, półrocznie — zł 22, kwartalnie — zł 12.**

Należność za prenumeratę należy wpłacać z góry na 15 dni przed rozpoczęciem kwartału kalendarzowego na r-k Ministerstwa Finansów — Zarząd Centralny Nr 1529-911-601 w NBP V Oddział Miejski w Warszawie.

Reklamacje z powodu nieotrzymania poszczególnych numerów wnosić należy do Administracji w terminie do 15 dni po otrzymaniu następnego numeru.

Cena zł 0,50

Druk. PWPW, Warszawa, ul. Sanguszki 1. Zam. 5486.-56.-24.000. B-7-23218